

فتحات منظوم - فتوح الحرمين ٦٦٣

صفر ١٤٠٥ق؛ ١٨٥ ص (٣١١-٢٧) [عکسی ف: ٣-٤٥]

ـ فتوح الاوراد > فتح الاوراد

● فتوح البلدان / تاريخ / عربي

futūh-ul buldān

وأقدي، محمد بن عمر، ١٣٠ - ٢٠٧ قمرى

vāqedī, mohammad ebn-e 'omar (749 - 823)

ذكر فتوح ديار بكر و ارض ربيعة و ما والاها على يد عياض بن غنم الاشعري.

[فهرس المخطوطات المصورة التاريخ ش ٣٥٨ و ٣٥٩]

شرح و حواشى:

ـ ١- خلاصة فتوح الشام

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه ٤٢-١-ف

نسخه اصلی؛ موزه بریتانیا Or.5663؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ١-٣٥٨]

● فتوح الجوادرية / دعا / فارسي

futūh-ul jawāhir-ul qādiriyā

برهانپوری، فتح محمد بن عیسی، - ١٠٨٠ قمری

borhānpūrī, fath mohammad ebn-e 'Isā (- 1670)

مجموعه‌ای است در اوراد و اذکار مخصوص به سلسله صوفیه قادریه و دارای سه «جوهر» و یک «خاتمه»؛ جوهر ۱. اوراد (در هفت فصل)؛ ۲. دعوت (داعین در سه فصل در خواص اسماء الحسنی)؛ ۳. اقسام ذکر و مراقبه (سه فصل)؛ خاتمه در انتخاب غویه.

مشهد؛ وضوی؛ شماره نسخه: ٨٧٧٩

آغاز: الحمد لله حمدا لا يربدا (كذا) قائله الارضاء؛ انجام؛ و مشایخ الطبقات رضوان الله عليهم اجمعين امين يا رب العالمين.

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ صدر نسخه قصیده فارسی در ٢٦ بیت در مدح سید عبدالقدار گیلاتی، در آخر نسخه ضمن ١٠ صفحه مقالی در خواص جمله از سوره‌های قرآنی و مناجات منتشر از ابویکر صدیق و مناجات عربی منظوم از سید عبدالقدار گیلاتی و قصیده فارسی در ١٢ بیت در نعت حضرت پیغمبر صرع وغیره ضمیمه است؛ ١٢٨، ١٢٩، ١١ گ، ١١ سطر [ف: ٦-٢٧٢]

● فتوح الحرمين / شعر، سفرنامه / فارسي

fotūh-ol haramayn

محی لاری، - ٩٣٣ قمری

mohyī lārī (- 1527)

اهدا به: سلطان مظفر بن محمود شاه پادشاه گجرات (٩٣٢-٩١٧). سفرنامه اوست در آداب و مناسک حج به نظم روان و شیرین در

معدود بر صاحب مقام محمود و برگزیده حضرت واجب الوجود؛ انجام: در قید مباش که زود شود یا دیر که نه تیر و نه شمشیر آن تائیر که باید و شاید ندارند الا تدبیر حسبنا الله و نعم الوکيل ... و افتح له فتحاً يسيراً ... آمين رب العالمين خط: تستعلیق آمیخته با نسخه بی کا، تا: ١٢٧٣ق؛ مجلد؛ جلد: تیماج، ١٤ گ، ١٤ سطر، اندازه: ٢٥/٥×٢٥/٥ سم [ف: ٢٤-٣٨٤]

● فتوحات نظامیه / تاريخ / فارسي

fotūhāt-e nezāmīye

نظام العلماء، محمد رفیع بن علی اصغر، ١٢٥٠ - ١٣٢٦ قمری

nezām-ol-'olamā', mohammad rafī' ebn-e 'alī asqar (1835 - 1908)

درباره غیبت حضرت ولی عصر (ع).

چاپ: دارالسلطنه تبریز، سنگی، ١٣١١، جیبی، ١٢+٢٦٣ صص

[فهرستواره متزوی ٤٥٦/٩؛ الذریعه ١١٨/١٦]

تهران؛ دانشکده الهیات؛ شماره نسخه: ٥٤٦

خط: نسخ، کا: علی بن محمد، تا: ١٣١١ق؛ جلد: تیماج، ٧٨ گ،

١٢ سطر (١٥/٥×١٥/٥)، اندازه: ١٠/٥×١٦/٥ سم [ف: ٩٨]

● فتوح افریقیه / تاريخ اسلام / عربي

fotūh-e efriqīye

کتاب مفصلی است در تاریخ فتح آفریقا به وسیله لشکر اسلام در عصر عثمان. با این عنوانین: قصہ فتوح سبیة، رحله المسلمين الى مدینة ساطف، قصہ فتوح وجده، قصہ فتوح تکلمامه. درباره فتح آفریقا کتابی از محمد بن عمر واقدی می شناسیم که با عنوان فتوح افریقیة در دو جلد به وسیله مطبعة المغار (تونس) در سال ١٣٨٦ق به چاپ رسیده؛ در مقایسه کتاب واقدی با نوشتر حاضر، شباهت‌ها و تفاوت‌هایی به دست می آید که نتیجه‌گیری قطعی در این باره را دشوار می سازد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ١٤/١٤/١٧٩

آغاز: بسمه ... کتاب فی فتح افریقیة و بالله تعالی التوفیق و هی تسمی بتونس و بالمدینة الخضرا بعث إليها سیدنا عثمان رضی الله عنه جیشا و امر عليهم سیدنا عقبة بن عامر وضی الله عنه فاتوا الى موضع يقال له القیروان؛ انجام: امر عثمان بن عفان بن نبیح الاغنام و البقر و صنعوا طعاما حسنا و اكلوا و شربوا و حمدوا الله و اثنوا بالصلوة والسلام على نبیه محمد صلی الله عليه وسلم و هذه ما بلغنا من الاخبار و صلی الله على سیدنا محمد و آلہ و الحمد لله رب العالمین ...

نسخه اصلی: کتابخانه اسکوریال، مادرید اسپانیا، شماره ١٦٥٦.

خط: مغربی، کا: عبد الله محمد بن محمد بن علی بکری، تا: اواخر

: فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فتحا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایقی؛ تهران

فتح الحرمين - فتح الشام ٦٦٥

الله عليه قال حدثنا الشيخ ...
چاپ: كلکته، جزء ۲، ۱۸۵۴؛ بولاق، جزء ۲، ۱۸۹۵؛ مطبوعات
 محمد شاهین، جزء ۲، ۱۸۷۸؛ مطبعة المليجية، ۱۳۱۳ق؛ مطبعة
 شفرون، ۱۳۴۸ق، مطبعة مصطفى محمد، ۱۳۵۴ق ...
 [الذرية ۱۳۰/۱۶، معجم المطبوعات ۱۰۹۷]

شرح و حواشی:
 ۱- خلاصة فتح الشام

۱. مشهد؛ دضوی؛ شماره نسخه: ۱۴۹
آغاز: برابر؛ انجام؛ و حسبنا الله و نعم الوکيل تم الكتاب ... امین یا رب العالمین.
خط: نسخ، کا: یوسف بن زین العابدین حسینی، تا: ۹۸۲ق؛ جلد: میشن [الفانی: ۴۲۵] - ۴۹۱

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۴۹۱
آغاز: قد جئت تفسی فی سبیل الله و من صفتی من بنی و مالی و ما ارجع عن القتال ابدا ...
 جزء اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: یکشنبه ۱۰ شعبان ۱۱۸۵ق؛
 افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج، ۱۷۴ گ، ۲۵ سطر (۱۶×۱۲)، اندازه: ۲۱/۵×۱۵ سم [ف: ۲-۵۹۹]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۶
آغاز: برابر؛ انجام؛ اصحابه و ازواجه و زیارتة و التابعين و تالیهم الى يوم الدين
 (جزء اول و دوم) از فتح مصر که بعد از سال ۱۶ هجری قمری اتفاق افتاده تا آخر فتح الشام و حوادث ایام را علی التوالی می آورده؛ خط: نسخ، کا: درویش عبدالرحیم بن اسماعیل، تا: ۱۲۱۵ق؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج، ۲۱۷ گ، ۲۳ سطر (۲۱/۵×۱۲)، اندازه: ۳۰×۱۹ سم [ف: ۸-۹۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۱۷۲
خط: نسخ، کا: ابوتراب بن احمد محلاتی، تا: ۲۵ شوال ۱۲۷۴ق؛ ۲۳۲ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱/۶×۳/۵ سم [ف: ۱-۳۹۶]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۴۳۶۶
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم شریف اصفهانی، تا: رجب ۱۲۸۲ق، برای عبدالوهاب نظام الملک نوری؛ جلد: میشن، ۱۵۸ گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۴/۲×۲۱ سم [ف: ۱-۳۹۶]

● فتح الشام و الیمن و حلب و حمص / تاریخ / عربی
 futūḥ-uš šām wa-l yaman wa ḥalab wa ḥumṣ

ابن مغربی، حسین بن علی، ۴۱۸ - ۳۷۰ قمری
 ebn-e maqrabi, hoseyn ebn-e 'alī (981 - 1028)
 به گفته سید عبدالعزیز طباطبائی گویا همان سیره ابن هشام است.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۹۱-۷
 نسخه اصل: گوتا ۱۷۶۱؛ بی کا، تا: ۱۵۴۸ق [فیلمها: ۱ - ۳۵۸]

سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۱۵×۲۴ سم [ستاف: ۲ - ۲۴۶]
 ۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۳۸۲/۲

آغاز و انجام؛ برابر

خط: نستعلیق، کا: حاجی شیرعلی بن شمس محمد طالقانی بدخشانی، تا: صفر ۱۰۷۸ق، جا: مکه مکرمہ؛ مصور، مصحح، محشی، دو برگ نقاشی با عنوان تعیین رسول الله؛ تملک: میر عبدالاحد علوی؛ کاغذ: شرقی؛ گاگه ۴۲ (۱۱-۵۲)، ۱۷ سطر (۱۷×۸/۵)، اندازه: ۲۵×۲۰ سم [ف: ۳-۳۳]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۷۷۸۴/۴

انجام؛ دست برارم به دعا هر نفس ×× نیست مرا جز به دعا دست رس / صل على روضة خیر الانام ×× خاتمه نسخه بر این شد تمام بی کا، تا: قرن ۱۲؛ مجلد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۴ سطر (۱۳×۷)، اندازه: ۱۷×۱۱ سم [ف: ۱۶ - ۶۹۸]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۵۳۵۷

آغاز و انجام؛ برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ با یک سرلوح، مجلد، مصور، ۵۷ گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵ سم [ف: ۳ - ۵۷۰]

۱۴. مشهد؛ دضوی؛ شماره نسخه: ۲۹۲۹۶

آغاز و انجام؛ برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مذهب [رايانه]

۱۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه: ۱۵۲۲/۳

آغاز و انجام؛ برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ سطر

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۰۵۲۹/۷

آغاز؛ ای دو جهان غرمه آلای تو ×× کون و مکان قطره دریای تو؛ انجام؛ برابر

خط: نستعلیق، کا: خسیاء الدین بن عمر حسینی سمنانی، تا:

۱۳۲۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۸ ص (۲۸۶-۳۷۳)، اندازه:

۱۴×۲۰ سم [ف: ۱ - ۳۳]

۱۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه: ۳۶۴۵

آغاز و انجام؛ برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مجلد و مذهب، دارای سر لوح

مذهب، با هفده تصویر از خانه کعبه و مشاهد متبرکه مکه؛ کاغذ:

هندي، ۴۷ گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۳×۱۴ سم [ف: ۳ - ۹۸۸]

۱۸. تهران؛ مفتاح، محمد حسین؛ شماره نسخه: ۱/۱

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ مجلد، قطع؛ ربیعی [نشریه: ۷ - ۲۲۳]

● فتح الشام / تاریخ / عربی

futūḥ-uš šām

واقدی، محمد بن عمر، ۱۳۰ - ۲۰۷ قمری

vāqedi, mohammad ebn-e 'omar (749 - 823)

آغاز؛ بسمله، قال حدثنا ابو عبدالله محمد بن عمر الواقدی رحمة

فرستگان نسخه‌ای خطی ایران (فتخا)؛ جلد بیست و سوم؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۱/۲۰۱۳